

BŪVNIEKU TOP 15

Būvniecībai raksturīga inerce

Pērn būvkompanijas īstenojušas daudzus nozīmīgus publisko pasūtījumu un privātos projektus, un daļai no lielākajiem nozares dalībniekiem ir vērojams apgrozījuma samazinājums, bet daļai tieši pretēji – lēciens uz augšu. Šogad, neskatoties uz *Covid-19* pandēmijas ietekmi, būvlaukumos darbi turpinās, tomēr būvniekus satrauc, ka investīciju aktivitāte palēninās, kā rezultātā samazināsies privāto būvniecības projektu skaits

Teksts *Monta Glumane, Žanete Hāka*

Foto *publicitātes, UPB, Toms Grinbergs, Latvijas Universitātes Komunikācijas un inovāciju departaments*

Būvniecības produkcijas apjomi 2019. gadā turpināja pieaugt trešo gadu pēc kārtas. Nozare gadu kopumā noslēdza ar pozitīvu bilanci, un tā bija par 2,9% lielāka nekā 2018. gadā, liecina Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) dati. Nozares tendences gada griezumā var skaidrot ar bāzes efektu jeb iepriekšējo gadu straujās izaugsmes rezultātā sasniegtajiem augstajiem rādītājiem. Kā ietekmējošie faktori jāmin lielo privāto būvniecības projektu pabeigšana un maksimumu sasniegusi Eiropas Savienības struktūrfondu investīciju plūsma, norādīts Ekonomikas ministrijas vērtējumā. 2019. gadā tika izsniegti gandrīz pieci tūkstoši būvatļauju, kas bija par 13,2% vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Jaunbūves un vēsturiskais mantojums

AS *RERE Grupa* 2019. gadu vērtē kā vienu no pēdējiem aktīvajiem gadiem publisko pasūtījumu jomā, pirms noslēdzies Eiropas Savienības (ES) 2014.–2020. gada plānošanas periods. *RERE Grupa* ir īstenojusi virkni nozīmīgu jaunbūvju, pārbūvju, inženierbūvju un restaurācijas projektu, kuriem pasūtītājs bija piesaistījis ES finansējumu. Finanšu pieejamība ir ļāvusi attīstīt gan ambiciozus jaunbūvju projektus, gan pievērsties

Muzeju krātuvju komplekss.

vēsturiskā mantojuma saglabāšanai, vienlaikus parādoties pirmajiem centieniem sabiedriskās ēkas attīstīt kā pasīvas energoefektīvas būves. Pie nozīmīgiem panākumiem *RERE Grupa* norāda iespēju strādāt pie *Rail Baltica* projekta. *RERE Grupa* ir partneruzņēmums pilnsabiedrībai *BERERIX*, kas kopā ar partneriem no Beļģijas un Itālijas vadošajām būvniecības kompānijām parakstījusi līgumu par *Rail Baltica* Rīgas dzelzceļa tilta, uzbēruma un Rīgas Centrālās pasažieru stacijas kompleksās apbūves būvprojekta izstrādi un būvdarbiem.

2019. gadā *RERE Grupa* kopumā ekspluatācijā ir nodevusi vairāk nekā 50 objektus. Redzamāko pabeigto objektu vidū jāmin Muzeju krātuvju kompleksa būvniecība, ēku pārbūves un restaurācijas darbi Jelgavas Valsts ģimnāzijā, restaurētais XVIII gadsimta sākuma koka nams Jelgavā, Vecpilsētas ielā 14, kur at-

radies Zemgales Restaurācijas centrs, kā arī jaunas ražošanas ēkas un ar to saistītās infrastruktūras būvniecība Valkā un Ogres novada Sociālā dienesta jaunās mājvietas renovācija. Privātajā sektorā jāatzīmē viesnīcas *Hilton Garden Inn Riga Old Town* jaunbūve Vecrīgā, kas tika nodota ekspluatācijā 2019. gada septembrī. Tāpat 2019. gadā uzņēmums nodevis sportistu rīcībā Cēsu pilsētas stadionu. 2019. gadā pabeigti ceļu izbūves darbi vairākās pašvaldībās – Dobelē, Tukumā, Alūksnē, Līvānos.

Šajā sezonā tiks pabeigti restaurācijas darbi Siguldas Jaunajā pilī, Dobeles viduslaiku pilī, kur norisinās Livonijas ordeņa pils kapelas mūru konservācijas un pārbūves darbi. Jūrmalas pilsētā vasarā tika pabeigta Mellužu estrādes restaurācija un apkārtējās teritorijas labiekārtošana, atjaunojot vēsturisko brīvdabas estrādes ansambli. 21. maijā uzņēmums nodevis ekspluatācijā Mežaparka Lielās estrādes ēku. “Jaunā brīvdabas estrāde ar tās arhitektūru un inženiertehnikai ir risinājumiem ir pasaules līmeņa objekts, kas ir arī nebijusi pieredze Latvijas būvniecībā,” komentē AS *RERE Grupa* valdes priekšsēdētājs Guntis Āboltiņš-Āboliņš.

Šobrīd *RERE Grupa* strādā pie izstāžu zāles *Arsenāls* jumta seguma nomaiņas un fasādes vienkāršotās atjaunošanas. Šī gada pavasarī spāru svētkus

Lielākie būvniecības uzņēmumi/pēc neto apgrozījuma 2019. gadā

Vieta	Nosaukums	Apgroz., milj. eiro	Apgroz. '18, milj. eiro	Izm. pret '18, %	Peļņa, milj. eiro	Peļņa '18, milj. eiro	Darbinieku skaits, 2019
1	UPB AS*	183.77	167.67	9.61	n/d	9.57	638
2	Skonto Group**	163.23	n/d	n/d	6.73	n/d	150
3	LNK Industries AS*	105.20	93.43	12.60	8.48	5.28	766
4	Merks SIA	88.88	144.42	-38.46	1.45	2.47	112
5	RERE grupa AS***	78.52	65.20	20.43	n/d	n/d	250
6	Velve SIA*	52.75	58.49	-9.81	0.87	0.47	130
7	Primekss Group SIA****	46.57	47.58	-2.12	0.28	-0.05	245
8	UPB Nams SIA*	45.63	39.50	15.53	n/d	2.09	83
9	LNK Construction SIA*	42.80	60.22	-28.92	0.02	0.00	9
10	Skonto Būve SIA*	41.10	47.05	-12.64	0.06	0.99	130
11	Arčers SIA	37.01	26.57	39.26	2.51	0.14	100
12	Ostas celtnieks SIA*	33.00	36.33	-9.17	n/d	0.60	350
13	Citrus Solutions SIA	31.00	30.44	1.82	1.45	0.53	297
14	LNK RERE PS	26.59	14.68	81.15	0.08	0.03	3
15	LEC, Reck un Empower PS	20.71	55.13	-62.43	0.00	-0.01	3

* uzņēmuma sniegtie dati DB, Lursoft 2019. gada pārskatus līdz 2020. gada 20. maijam bija iesnieguši pieci topā iekļuvušie uzņēmumi, pārējos datus uzņēmumi snieguši DB, TOP 500 izdevumā dati un uzņēmumu secība var mainīties; dažiem uzņēmumiem, kuri bija pērnā gada topā, šogad dati nav pieejami (n/d)

** uzņēmuma sniegtie dati DB, grupā ietilpst Skonto Prefab, Skonto Plan Ltd, Latvijas energoceltnieks un Cross Timber Systems; atsevišķi grupā ietilpstošo uzņēmumu dati nav pieejami

*** uzņēmuma sniegtie dati DB, grupā ietilpst RERE Būve, RERE Vide un RERE Meistari; atsevišķi grupā ietilpstošo uzņēmumu dati nav pieejami

**** uzņēmuma sniegtie dati DB, grupā ietilpst Primekss SIA, Primekss Porandad OÜ, Primekss Grindys UAB, Primekss Sweden AB, Primekss Suomi Oy, Primekss Norge AB, Primekss Danmark AB, Primekss Israel 2011, Primekss North America Inc, Primekss Germany GmbH; atsevišķi grupā ietilpstošo uzņēmumu dati nav pieejami

Avots: Lursoft, DB apkopotā informācija

svinēja senākais koka nams Liepājā, kur tiek īstenots projekts *Hoijeres kundzes viesnīcas restaurācija un pārbūve par muzeja ēku Kungu kvartālā*, kā arī jaunais, daudzfunkcionālais mācību korpus Rīgas Mākslas un mediju tehnikumā, kur top viegli pārveidojamas telpas atbilstoši *black box* jeb lielizmēra filmēšanas studijas konceptam. “Neskatoties uz Covid-19 pandēmijas ietekmi, būvlaukumos darbi turpinās, ievērojot rekomendētos piesardzības pasākumus. Jauno projektu vidū īpaši jāizceļ Cēsu nākotnes tehnoloģiju izziņas centra projektēšana un celtniecība un Ogres Centrālās bibliotēkas projekts. Topošais tā dēvētais Kosmosa izziņas centrs Cēsis būs ilgtspējīga, enerģētiski pašpietiekama trīsstāvu ēka, kurā būs iespējams demonstrēt izmantotās energoefektīvās tehnoloģijas ēkas faktiskās ekspluatācijas apstākļos. Savukārt Ogres Centrālajā bibliotēkā šobrīd jau ir uzsākti līmētā koka konstrukciju izbūves darbi, kas ir viens no pirmajiem šāda materiāla un metodes pielietojumiem sabiedrisko ēku būvniecībā Latvijā. Šī divstāvu celtnie būs pasīvā ēka ar maksimāli zemu resursu patēriņu. Lielākā daļa jauno projektu tiek projektēti BIM jeb būves informācijas modelēšanas sistēmā – tas ir virziens, kas strauji attīstās un paplašinās RERE Grupas projektu vidū,” pauž G. Ābolīņš-Ābolīņš.

Nostiprina savas pozīcijas

Aizvadītā gada septembrī juridiski tika izveidota Skonto Group, kas šobrīd apvieno lielos būvniecības sektora eksporta ražošanas uzņēmumus. Grupā ietilpstošie uzņēmumi 85% no darbības apjoma eksportē ārvalstu tirgos. Skonto Group uzņēmumi nodrošina pilna cikla pakalpojumus – sākot ar inženiertehnisko risinājumu izstrādi, konstrukciju ražošanu Latvijā un beidzot ar to piegādi uz mērķa tirgiem un montāžu. Skonto Group ietilpst Skonto Prefab, Skonto Plan Ltd, Latvijas energoceltnieks un Cross Timber Systems. “Aizvadītā gada darbības rezultāti ir apliecinājums tam, ka būvniecības uzņēmumi no Latvijas var sekmīgi konkurēt ārvalstu tirgos – mēs spējam gan saražot kvalitatīvus būvmateriālus un konstrukcijas, ko atzīst Lielbritānijā, Vācijā un Skandināvijas valstīs, gan arī tās uzstādīt,” skaidro Skonto Group vadītājs Andris Vilmeiers. 2019. gadā īstenotie projekti Skonto Group uzņēmumiem ir ļoti dažādi. Skonto Prefab pērn īstenoja uzņēmuma pastāvēšanas vēsturē lielāko projektu *West Side Solna*, Stokholmā uzstādot konstrukcijas dzīvojamo ēku projektam ar 250 dzīvokļiem. 2019. gads Skonto Prefab vēsturē ieies arī ar pirmo projektu Islandē. Skonto Plan pabeidza darbu pie tehniski sarežģītā Londonas Universitātes *Sebastian Street* ēku

bloka Londonā, Apvienotajā Karalistē, projektējot, ražojot, piegādājot un montējot ārējās konstrukcijas un fasādes elementus. Skonto Plan īstenoja projektu vidū pērn ir arī ekskluzīvā dzīvojamā ēka *Wharf Road*, vērienīgais projekts *Harrow Square*, kas izceļas ar konstrukciju daudzveidību. Tāpat uzņēmums noslēdza darbu pie *Key Bridge* projekta, kas ir augstākā ķieģeļu fasādes ēka Apvienotajā Karalistē. Latvijas energoceltnieks darbojās vairākos lielos pašmāju un ārvalstu projektos. Nozīmīgākais realizētais projekts Latvijā bija *Kurzemes loka* izbūves pabeigšana aizvadītajā gadā. Pilnībā tika izbūvētas jaunas gaisa elektropārvades līnijas posmā Rīga-Ventspils. Otrs nozīmīgs projekts tika realizēts Hamburgā, Vācijā. Hamburga izceļas ar to, ka tikai šobrīd sāk atjaunot savus elektrotīklus. Telekomunikāciju jomā uzņēmums darbojas vairākos lielos projektos dažādos Vācijas reģionos, kur tiek veidota optiskās šķiedras pasīvās platjoslas infrastruktūra. Analogs projekts vairākos posmos tiek realizēts arī Latvijā pēc LVRTC pasūtījuma.

“Protams, ņemam vērā un jūtam, ka ekonomikas sabremzēšanās notiek ne tikai Latvijā, bet arī citur Eiropā un pasaulē. Pieļauju, ka vislielāko ietekmi jutīsim 2021. gadā, kad būtu jāsākas jauniem projektiem.